

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Historie om den dyrekjøbte Isabella af
Constantinopel, hvis Dejlighed var uudsigelig,
hvis Kydskhed ubeskrivelig, og hvis
Oprigtighed var uforanderlig imod hendes
Ægtemand.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Haderslev : [s.n.], 1805

Fysiske størrelse | Physical extent: 48 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

In dyr eystla
Isabella.

58,-454. EX.1

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

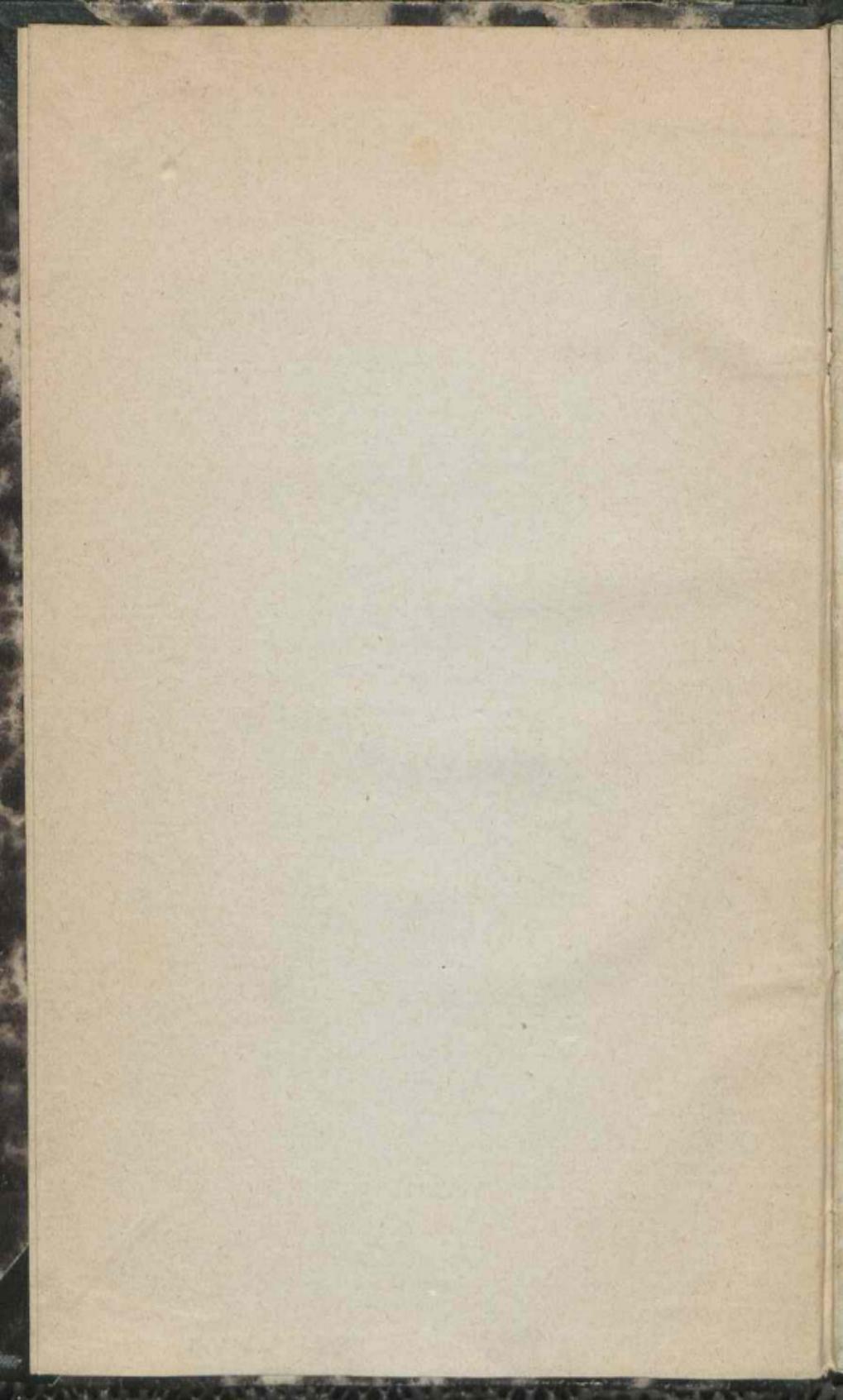

115808149961

+REX

1905. h. 1566

Historie
om
den dyrekjøbte
I s a h e l l a,
af Constantinopel,
hvis Dejlighed var uudsigelig;
hvis Kjærlighed ubeskrivelig,
og
hvis Oprigtighed var usoranderlig
imod
hendes Egtemand.

Trykt i Haderslev 1805.

Tor erindring.

Man skulde synes, at Elstovs. Ild skulde ikke have saa stor Magt her i Norden under den kolde Horizont, som i Italien, Frankrike og Spanien, hvor Solens Hede er langt større, og hvorfra de allerforliebtesie Historier have deres første Oprindelse. Ikke desmindre seer man dog, at Kjærlighed ikke mindre virker her, end i forbemeldte Landskaber, og det forklares tilstrækkeligen i efterfolgende Historie, som har tildraget sig med en Person fra Hamborg Aar 1612.

Samme Historie er i Begyndelsen ganske lystig, i Fremgangen meget bedrovelig, men dog i Udgangen meget glædelig.

Det

Ser boede en velhavende Riebmand i Hamborg, ved Navn Ambrosius. Denne havde to Sonner, af hvilke den ældste forestod sin Faders Riebmandskab baade inden og uden Landet, og bedrev det vel efter hans Faders Besbag. Men den yngste, ved Navn Andreas, som tiente sin Fader stedse hjemme, opnaaede sit attende Alar, da der begyndte at fremspire en Begjerslighed i ham, til at entlediges fra det Fængsel, som han meente sig at være udi, saa lenge han var under sin Faders starpe Opsyn.

Andreas Begjering til hans Fader,
Svar af hans Fader, og Bort-
rejse fra ham.

Neppe havde Andreas faaet disse Frihedsgriller i Hovedet, forend han strax gik til sin Fader, med Begjering, at han dog engang ville lade ham, ligesom hans Broder, forsøge sin Lykke paa fremsmede Sieder, paa det han ved Trafique kunde samle sig det, hvoraf han funde fode sig i Alder-

dommen. Faderen, som eftertanke sin Sons Begjering, at den var overeensstemmende med Billighed, lod sig dertil bevæge, dog paa efterfølgende Maade. Velan! sagde han, jeg vil dele mine Midler imellem dig og din Broder. Den ene Deel vil jeg beholde, at din Broder kan bruge den til min og sin Ophold, og efter min Død skal han allene beholde baade det, og hvad han imidlertid dermed kan forhverve. Den anden Deel skal være din; men du maae saaledes anvende den, at du derved kan ernære dig. Thi efter denne Dag har du aldrig noget mere at vente af mig, ja end ikke en Skjerv. Du kan og vel selv begræbe, at, dersom jeg efterdags ville give dig mere, saa stjal jeg det fra din Broder. Andreas tog med Glæde og med begge Hænder imod sin Faders Tilbud, ja lagde endog selv dette til, at han villig vilde frastrive sig al den Rettighed, som han fremdeles kunde synes at have til Arven efter sin Fader; thi Moderen var allerede ved Døden afgang.

Da de saaledes vare blevne eens med hverandre, gik Faderen strax hen, og kisbre et got Skib, lod det vedbørlig udtakle, og lod male paa Speiler disse Ord: Min Ejermands Arvelod. Der efter indkisbre han de allerbeste Bahre, som han vidste, der vare meest profitable paa fremmede Steder, og lod Skibet dermed ganske tillade.

Da

Da Skibet nu var vel tilstede, baade med Gole og Bahre, tog han Sonnen, og forte ham i mange fornemme Kjøbmænds Overværelse, ud paa det, og sagde: Efter din egen Begjering, min Son! overleverer jeg dig al din Arvelod, baade efter din afdøde Moder og mig. Han lod derhos Brevet opkøse, hvori Sonnen havde frastrevet sig al den Rettsighed, som han kunde have til Arven efter sin Faders Død, og lagde selv disse Ord hertil: Far hen, min Son! stikker du dig vel, saa kommer du igjen til min Gjæde; men anvender du dine Midler ilde, saa tor du aldrig see mit Ansigt. Derpaa tog han Sonnen i Havn, og kyssede ham med grædende Øyne; gik saa stiftændes bort med sit Folge.

Derefter lod Andreæs lette Anker og hidse Sejl, og begav sig strax paa Rejsen til Constantinopel.

Andreæs Ankomst til Constantinopel, saa velsom hans Hændelse samme steds.

Efter deres Bortgang fra Hamborg sejlede de med onskelig Wind og uden Hinder, indtil de en Aften meget sildig kom paa Rheden for Constantinopel. Men om Morgenen havde Maanen aldrig saa snart sagt Underverdenen Farvel, og Solen med sin rede Mund kyst Babylons Taarn, førend der opstod en Begjærlighed i Andreæs Hjerte, til at besee denne over den ganste Verden højbe-

romme

romte Stab. Han lod sig dersor strax scette paa Landet, giæ saa op i Staden, hvor han med Forundring besaae de mange kostbare Bygninger, hvilke ikke allene udviste Indbyggernes Rigdom og Pragt, men endog Bygningsmændenes store Forstænd og Klægtighed. I det han saa giæ, og noje betragtede alle Ting, vendte han sine Øjne ind i en Kramboe, hvor han blev et overmaade deligt Fruentimmer vaer, som stod og udsolgte Bahrene. Men aldrig havde han saa snart fæstet sine Øjne paa hende, forend han jo strax fæstede sit Hjerre paa hendes Deltighed, ja, han fordybede sig saa dybt i hendes Skabning, at han slusrede, han bedre kunde leve uden al Verden, end uden hende. Han blev dersor staaende, som een, der var henrykt, ganste uden Bevægelse. Endelig rekollererde han sig, og overtaalede sig selv til den Dristighed, at han giæ ind i Boen og spurgte: om Kibmanden ikke var tilstæde? hvorpaa Fruentimmeret med en sommelig Mine gav til Gyensvar, at han nu ikke var forhaanden; spurgte og derhos, om hun ikke ved hans Hjemkomst kunde berette Herrens Erende for ham? Andreas talkede med en Compliment, og estersom han hørte, at hun ikke allene forstod Tydsk, men og godt talede dette Sprog, sagde han: Mit Erende er allene, at, da jeg har adskillige Slags Bahre, som

som her ere assættelige, og denne Mand er beroende af alle for sin Oprigtighed, saa ønskede jeg gjerne at handle med ham. Hun sagde: Vil Herren behage at komme igjen om en Times Tid, saa vor jeg forsikre, at Deres Gang ikke skal være forgjæves; thi til den Tid er han sikkerlig hjemme. Derpaa tog han Afsæd med en Compliment, og gik bort.

Men han gik aldrig saa langt, at jo hans Hjerte blev tilbage hos dette Fruentimmer, og Tiden syntes ham aldrig at have været længere, end nu; hvert Minute var en Time, hvert Kvartier en Dag, og den Time en Uge. Kort sagt, Længsel og Kærlighed gjorde ham denne Time saa lang, at han mange Gange ønskede den til Ende. Endelig kom den Tid, som han med saa stor Længsel havde forventet, da han strax forøjede sig derhen igjen, og fandt det hans Hjerte mest ønskede, som var det Fruentimmer, han tilforn forlod. Strax ved hans Indrædelse i Boen hilsede hun ham med en Compliment, og sagde, at hendes Fader nu var tilstæde, om det behagede ham at gaae ind i Stuen. Andreas tog med Erbodighed imod dette Tilbud, gik ind, og fandt en mildtalende Mand, som strax stod op, og tog ganse venlig imod ham. Andreas, efter sin Pligt, gav ham i Erbodighed intet øster. Calandrin (saa var Mandens Navn) gav sig nu strax

strax i Samtale med ham om hans Kjøbmands-
stab, og spurgte: hvorfra han var? hvilke Bahre
han havbe? og hvad Kjøbet var? om hvilket
Andreas strax gav ham fornøjeligt Svar.

Med saadan Samtale dreve de Eiden bort til
imod Middag og Maaltidstid, og da Andreas
havde en temmelig lang Rei til Bryggen, bad
Calandrin ham at blive hos sig paa et farvelige
Maaltid; hvilket Andreas og med Taknigelse imod-
tog, og bad, at saadan Dristighed af ham, som
en Fremmed, ikke maatte ilde optages. Hvorpaas
Calandrin svarede, at det skulde være ham en stor
Fornøjelse, om han vilde bætre ham med sin Nær-
værelse. Ved disse Complimenter blev Bordet
dækket. Andreas blev sat lige over for paa den an-
den Side, og et Gæde var ledig for Enden af
Bordet, hvilket der forbemeldte Fruentimmer, som
var Calandrins Datter, indtog. Da enhver tog
nu til sig, blev Andreas siddende ganske ubevægelig,
med sine Øjne mere stillende paa Fruentimmeret,
end paa Maden. Calandrin, som Verten, bad
at han vilde tage for sig, om der var noget, som
behagede ham. Men Andreas spurgte strax: Er
det tilladt, at tage det man behager? Verten svar-
ede: Hierretz gjerne. Derpaa tog Andreas
strax Fruentimmeret ved Haanden, og sagde:
Velant! saa er dette der eneste, som mig behager.

Men

Men Calandrin svarede: Min Herre! Det er og
 min eneste Trost, der skal oplyse mine Øjne, naar
 de dummes, styrke mine Hænder, naar de blive
 rystende, lede mig, naar jeg ikke kan gaae, og
 med saa Ord at sige, min Alderdoms Sytte.
 Thi hendes Møder døde baade hende og mig fra,
 da hun endnu var lidet; og paa det at hun ikke
 skulde geraade under alt for stræng en Sfænoder
 Optugtelse, har jeg underholdet mig fra at giftis
 mig. Men ikke desmindre, der som De vil give
 mig saa meget Guld for hende, som hun kan veje
 til, skal hun være Deres, dog med de Bilkaar,
 at hun bliver Deres Egtehuustrue. For Religionen
 iør De ikke frygte, at den skal hindre, thi jeg
 er selv en Renegade; men omendskjont jeg for Fors-
 folgelsens skyld har nægtet min Religion, saa hols-
 der jeg dog ikke allene selv fast ved den, men har
 endog opdraget hende i den samme. Andreas,
 hvis Hjerte var indrager af hendes charmante Øjs-
 lighed, syntes, at saa kostbart et Klenodie kunde
 aldrig kibbes for dyrt; han blev ganzte taus, og
 kunde for overslodig Glæde ikke tale et Ord. En-
 delig kom han sig saa vidt, at han sagde: Top!
 Kjøbet er sluttet. Han rakte derpaa sin Haand
 til Calandrin, som og strax imoddrog den. Der-
 efter vendte Andreas sig til Isabellam (saa kaldtes
 Gruentimmeret), sigende: Mit eneste Liv! min

Noe

Noe og al min Fornsjelse! Kan Deres Hjerte vel
bequemme sig til at rejse med mig, som en Ubes-
kjendt, saa lang en Vei, fra Slegtninger og
Venner, til Fremmede og Ubekjendte? Hvorpaar
hun svarede: Ja, hvorfor ikke? Forst gør jeg
esier min Faders Billie; for det Ander ved jeg,
at jeg kommer til Christine, og fra dette kedsom-
melige Hedenstab; og endelig for det Tredie, saa
tvivler jeg ingenlunde paa Deres Opsigtighed,
efterdi De for saa stor en Summe har vildet til-
forhandle sig den, med hvilken De efter Billighed
kunde have begjernet en rig Udfyldning; derhos er
jeg forsikret, at, endskjont De har kjøbt mig,
De dog ikke vil holde mig som en Slave, men
tage mig til Deres Egtehusfrue. Dette gav Aks-
dream ikke en ringe Fornsjelse, og han bekræftede
med en stor Eed, at han strax vilde lade Deres
Egteskab ved Capulation suidbyrde.

Alt dette passerede over Borde, og da Maalti-
det var til Ende, takkede han strax af, og gik bort,
folgte Skib og Gods, gav Folkene Forlov, hvilke
strax bleve antagte paa andre Skibe, som laae der
i Havnien, og endelig samleder saa meget Guld for
att det, han havde med sig, at det paa et Skal-
pund nær opnaaede Vægten. Her var Andreas i
saal stor Elendighed, at han i sine tanker syntes,
han aldrig havde været i en større. Han havde
selge

folge sit Skib, forhandlet sit Gode, og gjort i
 Guld alt det han havde, og dog var Haaber ude
 for ham, at saae det, han saa hertelig onskede;
 han gik dersor paa Gaden, som een, der var uden
 al Sands. Men icmidlertiid han plagede sig med
 disse tanker, modte ham en Jøde ikke langt fra
 Bryggen, som adspurgte ham, og sagde: Min
 Herre! vil I schachern? Hvorpaas Andreas svarede:
 Nej, min Herre! mit Kjøbmandskab er
 gjort, og jeg farres allene et Skaalpund Guld til
 mit Kjøb, som nok vil gaae tilbage, af den Aars-
 sag, der er set ingen her, som kjender mig. Hvor-
 fra er I da? spurgte Jøden. Fra Hamborg,
 svarede Andreas, og den Kjøbmand Ambrosius
 er min Fader, om ellers min Herre har nogen
 Kundskab om ham. Jøden svarerde: Ja, jeg
 kjender Manden. Andreas lob Jøden ikke saae
 udtaale, for han spurgte: Vil min Herre da ikke
 assistere mig med omrørte Guld? Jeg sorsikrer
 ham med Haand og Sejl, at han ikke derpaa skal
 tage Skade for en Skjerv. Jøden svarerde: Ja! ja!
 men med den Condition, at I inden syv Uar,
 fra denne Dag at regne, skal give mig ligesaa
 meget levende Christine Menneskelid igjen. An-
 dreas havde gjerne lovet ham Solen, om han
 havde begjert den, hvore langt mere saa lidet et
 Stykke Kjød? Han tilfagde dersor, uden videre

Oms-

Omsvob, at forskaffe ham det inden ovenbemeldte
 syv Aars Forlob, efter hans Begjering. Hvor-
 paa Jøden, imod hans Nevers paa det forestrevne
 Kjød, leverede Guldet til Andreætt. Hvo var
 nu mere glad, end Andreas? Al Verdens Glæde
 synes ikke at kunde opnaae den mindste Grad af
 hans Lyksalighed, hvilken han saaledes overvejede:
 Nu er jeg vis paa, at ingen under Solen kanprise
 sig mere lykselig, end jeg. Vel sandt, at mine
 Midler gaae bort; men derimod faaer jeg det, som
 forlyster mine Øjne, forniser mit Hjerte, og tres-
 ster mig i Bedrovelse. Og hvad er vel al Ver-
 dens Herlighed at agte mod den, sin Sjel elsker?
 I disse Tanker gik han strax hen, og betalte Gul-
 det til Calandrin, som og med Belsignelse baade
 over Andreas og Isabella overleverede ham det,
 han saa hjerrelig forlængtes efter. Derpaa toge
 de Afsted fra Calandrin, som tillod sin Datter at
 tage med sig, hvad hun vilde have af Juveler og
 Guld, som funde beløbe sig ungesær paa halvan-
 den iusinde Rigsdaaler; men gav hende ikke saa
 meget som en Skjerv i rede Penge. Du vare de
 begge meget elendige, thi de havde ingen Penge at
 rejse med; hvorfor hun maatte nødes til, at sælge
 den største Part af hendes kostbare Sager hos en
 Jode.

Andreas Reise til Hamborg, Sændelse
sammesteds, og Bortreise derfra igien.

Saa snart de havde faaet Penge for de solgte
Juveler, gik Andreas hen, og ophorte sig et Skib,
som strax vilde gaae under Sejl til Hamborg.
Derpaa sejede de med en gjennemstaaende Wind
og god Medbor i fiorien Dage. Paas den fem-
tende Dag kunde de see Spidsene af Caarnene i
Hamborg, hvorved alle Folk blev meget glade,
og især Andreas med sin dejlige Isabella; thi de
meente, at de nu snart skulde komme til det Sted,
hvor deres Bedrovelses Hav skulde legge sine
grumme Bølger, og deres Elendighed faae en
Ende. I dette Haab kom de saa nær, at de hav-
nede ved Hamborg, hvor han strax lod sig med sin
Isabella septe i Land, og derfra begav sig lige hen
til sin Fader, som han foresant frisk og vel ved
Magt. Saa snart Faderen faae ham med dette
smukke Fruentimmer, og efterat han forst venlig
havde modtaget ham, spurgte han ham: hvor
Skibet var? Hvortil Andreas, pegende paa Isa-
bella, svarede: Her staer det. Hans Fader
spurgte videre: Hvor er da dit Gods? Hvorpaa
han, ligesom tilforn, svarede: Her staer det,
og tog saa Isabellam i Havn. Herover blev Am-
brosius baade bred og bedrovet. Men hans Bres-
de tog Overhaand, saa at han strax uden videre
Ord

Ord befalede ham, at vige fra sit Ansigt, og gjorde derhos en Eed, at han aldrig nogensinde vilde hjælpe ham mere.

Her maatte de begge med vaade Nine forslabe Faderen. Andreas, som nu var baade huusvild og uden al Hjælp, maatte nodes til, at leje sig nogle saa Børrelser hos en Konstsnedker, hvor han og strax, efterat Isabella havde ladet sig dobe, lod sig copulere til hende. Siden stræbte han, paa alle de Maader han kunde, derefter, at han med Ere kunde forstasse baade hende og sig en stikkelig Ophold. I denne deres Fartigdom bleve de siddende et Aars Tid uden nogens Hjælp.

I midlertid forelskede de tre fornemmeste af Kjøbmændene i Hamborg sig i Isabellæ Dejlighed, og af samme Aarsag gjorde de et Forstlag paa Borsen for de andre Kjøbmænd, og sagde: At det var stor Synd, at saa ung en Mand, der var af Stikkelig Forældre, og som i sin Fartigdom dog holdt sig vel, skulle saa leve. De ville, om de vare alle af det Sind, gjerne give ham Skib og Gods at sejle med som Kjøbmand, med den Condition, at han maatte handle dermed i syv Aar, og intet stafse tilbage, uden den leverede Sum. Hvad han imidlertid kunde profitere, skulle være hans eget til hans og hans Hustrues Ophold. Endelig ester

efter lang Raadslag, blev det derved, som For-
slaget var gjort. De udfærdigede strap er smukt
Skib, lod det tillade med gode Bahce, og over-
leverede det i Andreæ Hænder, som med største
Glæde og Tak sigelse imodtog det. Han tog der-
paa Aftsted fra sin Isabella med Graad paa begge
Sider, og rejste bort.

Isabellæ Anfægtening af de tre Bisbmænd, og hendes subtile Frelse fra dem.

Efter Andreæ Bortrejse meente de tre Galaner,
at de alt havde vundet Spil. De sogte dersør,
paa alle Maader de kunde, at bringe Isabellam
paa deres Side, nu ved Visiter, nu ved Præsen-
ter, nu ved eet og nu ved andet. Men al deres
Moje var omsonst; thi da hun fornam, at de
bleve jo længere jo sterkere ved, at anfægte hende,
besluttede hun, at raadsøre sig med sin Bert om,
paa hvad Maade hun bedst kunde slippe af med
disse forliebte Courtisaner. Thi det var saa langt
fra, at hun vilde besmitte sin Egteseng, og bevise
den Utroesskab mod sin Egtemand, at hun jo heller
ville lade sig tusinde Gange dræbe, om det havde
været muligt. Hun gik dersør til sin Bert, for
at søge Raad imod disse høftige Fiender, som hver
Dag bestormede hendes Rydskhed.

Berten formærkede nok, i hvad for et Hospital
disse forliebte Brodre lage syg. Han tænkte dersør

for strax paa, hvad Medicin der bedst tjente imod
 deres Svaghed, og efter fort Betænkning sagde
 han: Nu vel! estersom jeg seer Eders Ærlighed
 imod Eders Mand, som nu er borte, saa skal jeg,
 om det er mueligt, hjelpe Eder af med disse Galas-
 ner. I skal tillade dem alle tre, at komme til
 Eder, og nyde deres Begjering. Den ene skal
 komme Klokket et Kvartier til Elleve; den anden,
 naar den er halv Elleve; og den tredie, naar Kloko-
 ken er tre Kvartier. Den første skal I lade tage
 med sig 100 Rigsdaaler, den anden 200 Rigsdaaler
 og den tredie 300 Rigsdaaler, alle i Sp cie. Saal-
 snart den første er ankommen, skal I lade ham
 sælle Eder Pengene, og naar de ere talte, skal I
 strax tage dem i Eders Forklaede, og derpaa bede
 ham at klæde sig af. Og naar jeg kan see, at
 han er afdædt, (thi jeg vil staae og give Agt ders-
 paa igennem det lidet Hul, her er paa Øoren);
 saa vil jeg banke paa, hvorved I skal lade, som
 I bliver heel forbauset, og sige, at I veed ingen
 Raad til at skiuile ham: thi han skal nok selv soge
 ester, at ville I Skiuul. Men naar i lidet har bes-
 roenkt Eder, skal I sige: Mon det ikke var mues-
 ligt, man kunde ligge i den nederste Skuffe af
 denne Dragkiste, her staaer? i hvilken han meget
 lettelig kan ligge: og naar han er kommen i den,
 skyd saa Skuffen ind med ham, og lad ham ligge.

Eiges

Vigesaa skal I bære Eder ad med den anden, og
lade ham ligge sig i den anden Skuffe, og siden
den tredie i den tredie Skuffe. Nesten skal jeg
nok selv gisbre klar.

Aldrig var Verten saa snart fildtes fra hende,
forend en af de ommeldte tre Personer lod sig an-
meldte. Hun tog med Erbodighed imod hans
Visite, og sagde sig at være for ringe til saa stor
Eresbevisning, som baade han og de andre for-
nemmeste Kjøbmænd altid udviste imod hende;
hun vidste ej heller, paa hvad Maade hun skulde
afsiene saa stor Høflighed og Godhed, som de
baade imod hende og hendes Mand havde ladet see
og kende. Kjøbmanden svorede: Hvad hendes
Mand var angaaende, havde de intet gjort, uden
det som deres Christendoms Viigt udkrævede; og
hvad hende var anbelangende, kunde man aldrig
bevise. saa galant et Fruentimmer saa stor Høflig-
hed, at hun jo var større værd. Og, sagde han,
den maae prise sig lykselig — — Her holdte han
tilbage, ligesom han sygdede for, at føre sin Me-
ning frem. Vil min Herre ikke fare fort i sine
Ord, sagde Isabella. Han svarede med en ganske
forliefte Mine: Ja, den maae prise sig lykselig,
som maatte nyde en Kjærlighedsfrugt hos ei saa
overmaade dejligt Fruentimmer. Min Herre, soas
rede hun, behager kun saa at sige; den lidet Dej-

lighed, om det ellers kan siges at være en Dejlighed,
 er ikke af de Kræster, at den kan indragte nogen.
 O Himmelstabning! raahte Kistmanden, jeg har
 alt for meget fundet Deres Effect i mit Hjerte; og
 Dersom den, som har saaret mig, ikke vil læge mit
 Saar, saa er jeg inden fort Tid Doddens. Isab-
 bella caug stille, og lod, som hun ikke forstod,
 hvorhen han sigtede; hvorfor han udbrod med
 disse Ord: Mit eneste Liv! skal jeg stilles fra Dem
 med Livet eller med Dodens Dom? Det være
 langt fra, at jeg skulde være Deres Morderinde,
 svarede Isabella. Men vil min Herre ikun gjøre
 et Forslag, paa hvilken Maade jeg bedst kan troste
 Dem, saa skal det ikke staae tilbage hos mig, saa
 vidt det ikke er imod Erbarheden. Her begyndte
 han ligesom at faae Liv paa nye igjen, sigende:
 Dersom min Himmelsti vil give mig sit Hjerte,
 saa er jeg trostet og frelst fra Doden. Min Herre!
 svarede Isabella, begjærer saa store Ting, at jeg
 ikke kan svare derpaa. Hvor skulde jeg vel finde
 drage mit Hjerte fra den, som for min Skuld har
 styret sig selv ligesom ned i Elendighedens Grav,
 det er min Egtemand? Og paa hvilken Maade
 kunde jeg undskydes, dersom jeg gjorde ham i
 hans Graværelse den store Uret, og saaledes be-
 smittede min Egeseng? Ikke desto mindre, der-
 som De vil være caus, og ikke lade Dem mørke
 for

for andre, vil jeg dog fuldestgiøre Deres Begjæring, og det i Aften Klokket et Qvarter til Elleve, dog med den Condition, at, siden jeg trænger, min Herre da skal tage 100 Rigsdaaler med sig til et Kjærlighedstegn imod mig. Her maae min Ven studse, fordi den ikke kan beskrive den overslodige Gjæde, som Riobmanden af dette onskelige Svar havde bekommet. Og hvorledes skulde min Ven vel kunde beskrive den, estersom Manden ikke selv vidste, hvorledes han skulde udføre den? Saag meget sic! han dog sagt: Nu har jeg allerede opnaaet den største Part af mit Ønske, og det, jeg saa længe har stræbt efter, begynder nu selv at overlevere sig mig i Hænderne. Kan jeg kun være forsikret om, at min Engels Lovte skal efterkommes, saa skal Pengene ingenlunde staae tilbage, de jo til bemeldte Tid skal vorde leveret. Isabella stadsættes endnu hendes Ord, og derpaa iøge de Afsked fra hinanden med et Kys.

Da han nu gif, gjorde hans egne tanker ham til den lykseligste under Solen. Han bygte store Casteller i Lusten paa hans Kjærligheds Haab, og sagde derhos: Al Himmel! nu er jeg forsikret, at ingen i Verden kan prisere sig mere lykselig, end jeg. Men imidlertid han saa gif, og oversvejede sin egen Lykke, modte ham en af de andre to, og spurgte: hvor han kom fra? han svarede:

fra Andrece Hustue, hun stiller sig meget bedrovet an, og er ganske sorrigfuld for hændes Mand. Sandelig! jeg har stor Medvnt over hende, og har jeg sat mig for, engang om Dagen at besøge og troste hende. Den anden sagde: Just derhen er og mine tanker, om jeg kunde betage hende noget af sin Bedrovelse. Haha! tænkte den, som kom deraf, jeg har allerede Forspringet for dig, og det er mig nok. Dog sagde han: Jeg tor forsikre Monstre, at De ikke kan gjøre en større Barmhertighed, end denne, at De vil troste dette bedrovede og saa got som forladte Menneske. Det er og mine tanker, svarede den anden, og med det samme stildtes de ad.

Den ene gik hjem i sit Huus, for at forlyste sig med sine tanker, og med Længsel at opbie den foresatte Tid. Men den anden sogte Huset, i hvilket Isabella opholdie sig, hvor han og fande hende i Doren at snakke med sin Bertinde. Værken er vel neppe gladere ved Sommerens og Solens Varme, end denne Kjøbmands Hierete blev ved hendes Asyn. Han kom deraf med saabant venligt Compliment ind til hende, saa man lettelig kunde see, at han havde ikke været i en af de ringeste Complimentskoler, endfiont det og vel kunde sees, at han var sluppen noget for tidlig udaf Læren. Hun derimod svarede med saadan en Høflig.

lighed, at han blev ubevægelig staaendes, som
 een, der havde mist baade Maal og Mæle, og
 tænkle ved sig selv, at han saae en Engel af Hini-
 melen; saa deiligt var hendes Skabning, og saa
 gislige hendes Complimenter. Endelig kom han
 dog saa vidt til sig selv igien, at han fremforde
 disse Ord: Madame! Monsieur Neklas, (saa vil
 jeg kalde den første Rikemand, der var hos hende;
 jeg vil ikke nævne dem ved Deres rette Navne, paa
 det jeg ikke skal tortere deres Efterkommere, som
 endnu virkelig ere i Hamborg;) har sagt mig af
 Deres store Bedrøvelse, som De ere udi over
 Deres Mands Fraværelse. — Her saalde Isabella
 ham i sin Tale, sigende: Min Herre! De fortalte
 mig, at jeg saalde Dem i Deres Ord. Maage jeg
 ikke udbede mig den Godhed hos Dem, at De
 vil berøre min lidens og ringe Boeslig med Deres
 Mærværelse? Med Glæde trinede han frem som en
 Spanst Herremand, og sagde: Det er mig ikke
 en lidens Forståelse, at jeg maage komme ind i Deres
 Stue, og endfistiont den et kun lidens, saa gior dog
 den store Deilighed, som Gud og Naturen har
 beprydet min soude Madame med, den saa galant
 som nogen i Verden. Min Herre behager kun **aa**
 at sige, svarede Isabella; men jeg veed net, at de
 bedste Mobilier, som Skilderier og andet galant
 Boeskab, alle ere borte. O! svarede Christian,
 (saa vil jeg kalde den anden Rikemand) saa længe

Stu n

Gruen har en saa himmelbeiligt levende Original,
 saa har den slet ingen døde Copier nødig at pryde
 sig med. Min Herre flaterer alt for meget, sagde
 Isabella. Nok er det, jeg finder bedst selv, hvor
 Skoen trykker. Min fromme Mand, saavelsom
 og min store Fattigdom, ligger mig saa hart paa
 Hiertet, at det nok kan forandre min Gestalt, og
 betrage mig min naturlige Farve. Saa kan jeg og
 enhver siæ, svarede han, at, ligesom Palmetreet
 meest vører, naar der legges Tyngde paa det, saa
 tiltager Deres Deilighed desmere i Deres Bedros-
 velse. Men sorg intet, Deres Fattigdom bliver
 til Rigdom, og Deres Mand kommer igien med
 Sundhed og beholden Ræse, saa at De visselig
 forvinde Deres Nod. Ja, saade Isabella, skeer
 dette, saa har jeg ingen Mennesker, uden Dem og
 Deres Medbrodre, at takke deraf, og finder jeg
 mig forbunden, i alle opkængte Maader, saa
 vidt min Formue og Kræfter kan tilstrekke, at
 være alles Deres Dienelinde. Herpaa sad han
 længe, og kunde ikke svare, thi han fandt to stri-
 dige Ting hos sig: den ene var hans Kierlighed,
 den anden hans Erbodighed, han bar for hende.
 Dog fik hans ublue Kierlighed Overhaand, at
 han udbredt i disse Ord: Maatte jeg da udbede
 mig en lidet Dieneste af min sødeste Dame, hvil-
 ken jeg med Liv, Ere og Gods altid vil findes

vede*

redebon at forskyde? Min Herre, svarede Isabellæ, har ikkun at befale, saa skal Deres Eienerinde strax findes bered at efterkomme. O Himmelst! raabte den forslite Christian, maae jeg være forsikret derpaa, saa er jeg den lykseligste, som Solen nogensinde har bestraalet. Ja, hvorfor ikke? sagde Isabella, thi jeg veed, min Herres Begjering gaaer ikke over Ebbarheds Grændser. Vil De kun behage at sige frem. Det er allene min Øbveste! sagde Christian, at det maae tillasdes mig, at sove en Time i Deres snehvide Arme. Min Herre, svarede Isabella: begjerer det, som baade Gud og Naturen forbyder os begge. Dog, dersom jeg kan forsikre mig om, at det ikke af Dem skal blive aabenbaret, saa vil jeg tilstøde den begjerte Frihed i Aften, naar Klokk'en er halv Elleve. Men De maae, saasom De selv kjender min Trang, til samme Tid tage 200 Rigsddaler i Specie med sig, saafremt De vil nyde Deres Begjering. Øbreste Engel! sagde Christian, det er det ringeste, jeg kunde forskyde Deres Godhed med, og der skal til forbemeldte Tid intet mankere paa Penogenes Levering. Og, sagde han, jeg twivler ikke heller paa Deres Redelighed, i at holde Deres Lovte. O nej! svarede Isabella, det voere lange fra, at jeg ikke skulle holde min Tilsagn, naar min Herre til bemeldte Tid lader sig indfinde. Herover
blev

blev Christian ligesom ganse henryk affurter Glædes
hans Mine stode stille, hans Tunge blev ligesom
bunden i Munden, og, at jeg skal sige det med saae
Ord, Glæden havde saaledes betaget ham, at ikke
et Lem paa ham kunde gjøre sin Pligt. Endelig
begyndte Fodder og Hænder først deres Forret-
ning. Fodderne gik til hende med Erbodighed; Hænderne toge hendes sneehvide Haand, og forte
den til Munden, som ogsaa strax begyndte at faae
Kræfter, og kyste den, sigende: Nu kan jeg sige
at den Planete, under hvilken jeg er blevet født,
har voeret lykkelig, ejerdi det, som jeg saa hierres
ligen har ønsket, er nu indtruffet ejer min Begges
ring. Derpaa sit han bedre Mod, tog hende i
Favn, og de beseglede saa deres Ord med mange
venlige Kys. Endelig tog han Afskeed fra hende
med disse Ord: Nu formoder jeg, at jeg paa Ma-
damens Tilladelse maae i Afren uden Fortrydelse
gjøre min Opoartning. Hun bejaede det med en
ganse venlig Mine, og derpaa skildtes de ad.

Neppe var Christian bortgangen, førend den
tredie strax stod ved Øren, og paa det han kunde
have desto bedre Anseelse hos hende, havde han
taget en Ejener med sig, som maatte anmeldte ham.
Da Isabella hørte, at Monsieur Christoffer (saa
kalder jeg denne) var for Øren, løb hun strax ud,
og bad ham, at han vilde bevise hende den ære-

og besee hendes fattige Leilighed. Han vinede
strax op ad Trappen, som en Hane paa en Stang;
thi han ønskede intet mere, end at tale med Isab-
ella i Centrum, hvilket og lykkedes ham. Da han
nu var kommen ind i Siuen, blev han noget staa-
endes, sage paa hende, og talde ikke et Ord. En-
delig brød han ud, og sagde: O Andreas! hvad
er du lykselig midt i din Ulykke! og sandelig, du
har vel anvendt dit Guld, om det end havde været
ii Gange saa meget. Thi, hvad skulde man vel
øgte Rigdom i Verden, naar man kun kan have
saadan en Englet eilighed paa Jorden? Jeg synes,
at, dersom Himmelnen kun vilde meddele mig en
saadan vndig og dejlig Skabning, jeg da gjerne
vilde lade mig noie dermed, om jeg endog aldrig
eiede mere. Isabella hørte nok, hvori hans Svaga-
hed bestod, og sagde: Jeg mærker nok, at min
Herre har usigelig vil levert, at flattere Fruenim-
merne; men var Dere's Hjerte som Dere's Mund,
saa maahte man synes, at det var Synd, at nægte
Dem noget. Thi det er al Ulykken, at den største
Deel af Mandspersonerne sige eet, og mene et ans-
det. Her begyndte Christoffer at undskyde sig, og
sagde, at han aldrig talede noget af Lungen, men
allene af et got Hjerte. Han bekræftede det med en
Eed, at han ikke flatterede, og derpaa sagde han:
Jeg har end aldrig seet saa dejlig en Skabning,

som

som min soebe Dame er begavet med, saa længe jeg har levet paa Jordens; og det vil jeg forsikre, at om jeg kunde nyde den Lykke, en kort Tid at forlyste mig med Deres Delslighed, jeg da gjerne vilde giøre, hvad De vil begjere af mig. Min Herre lover vel, svarede den snedige Isabella; men jeg frygter, om det kom først saa vidt, at De glemte siden alle deres Lovter. Dog kom an! vil De give mig 300 Rigsdaler i Specie, skal Deres Begiering tillades Dem i Aften Klokken tre Kvarteer til Elleve. Nu vil jeg see af dette Bidet, om det Store var Deres Alvor, som De forhen talede om. Madame! svarede Christoffer, jeg formoder, De gaaer ikke fra Deres Ord; jeg skal i Aften lade see at jeg har ikke taler andet med Munden, end det jeg har meent af Hjertet. Og i det samme gav han hende et Kys. Derpaa sagde Isabella: Min Herre! rager man sig saa stor Frihed nu, saa frygter jeg, at man vil bruge en større i Aften. Derom ville vi nok komme overeens, svarede Christoffer. Og med det samme tog han Afsked fra hende baade med Haand og Mund, gik sin Vej, og forlystede sig med de allerbehageligste tanker, ester hans Slutning, som han nogensinde kunde ønsket sig.

Men den bedrovede og kydske Isabella plagede si Sind med langt andre tanker, end disse tre forstede

elskede Giele. Hun tænkte: Af Isabella! hvad har du gjort? Du tilstæder disse, at komme til Dig paa saa mistænkelige Tider? Al! om du endtiden er ganske fri for Gierningen, saa bliver du dog ei fri for Ordet. Og hvad vil den uhyksalige Andreas vel tænke, som har kiocht dig saa dyre, underholder dig med saa stor Moie, og elsker dig med en usoranderlig Kierlighed, naar han engang kommer hjem, og hører dette Spargement om dig? Mon han ikke med Billighed skulde fortryde hver Skiev han har givet for dig? hver Svededraabe, han har udgydet for din skyld? og hvært et Kierlighedstegn, han har ladet see imod dig.

I midlertid hun stod i disse Tanke, og begrebede det hun havde gjort, kom hendes Bert, og spurgte, hvorfor hun saae saa bedrovet ud? og hvorfor hun græd saa bitterlig? Hun fortalte ham den ganske Sag, og hvorledes den var afstalter. Nu er det, som det bor, sagde han; jeg skal sandelig nok kiose dem deres Begierligheder, saa de ikke mere skal stræbe efter, at bedaaere nogen ærlig Dame. Lad det nu blive derved, jeg vil nok passe Eiden, at alting skal gaae vel; I skal ikke lade noget Legn see hos Eder til Sorg; vi vil nok begge saae en god Gevinst derved, men disse skal betale Rauger. Far nu vel! og componerer Eder ret til Alvorlighed; i Aften skal I see Eders største Fornøjelse. Derpaa gik han bort.

Isa.

Isabella overbeiede alle Ting vel, og oppebiede
 Tiden. Om Aftenen passede Miklas saa vel paa,
 at han just, da Klokken slog et Quartier til Elleve,
 pistede paa Doren. Isabella sprang strap til Dø-
 ren, lukte ham ind, og embrasserede ham paa det
 høieste, med Begiering, at han ikke skulde tale
 meget, og der, han vilde tale, skulde han tale
 ganske sagte, at ikke maaskee nogen skulde stade og
 høre det. Ja, min Engel! sagde han, Deres
 Besaling skal efterkommes. Derpaa kyste han
 hende. Har min Herre Pengene, sagde Isabella,
 saa vilde De behage at tælle op, at vi snart kunde
 komme til Noeighed. Derpaa leverede han hende
 100 Rigsdaaler, hvilke hun strap strog i sit For-
 klæde, og bad ham nu at afstække sine Klæder.
 Han begyndte med stor Fver at afklæde sig. Men
 Berten forsommrede sig ikke, og bankede med stor
 Magt paa hendes Øre. Isabella lod, som hun
 af Forstørrelse var snart faldet ned til Jorden.
 Miklas hyssede nogle trøstefulde Ord i hendes Øre
 og holdt en stærk Spiritus, som han havde hos
 sig, for hendes Næse; hvorved hun stillede sig an,
 som hun kom noget til sig selv igjen, og sagde med
 en sagte Rost: O jeg Elendige! hvor skal jeg nu
 hen? Nu bliver jeg den foragtligste iblant alle. O
 hvad har jeg gjort? Forbandet være den Dag, da
 jeg først saae Dem! Berten bankede endnu haars-
 dere

dere paa, hvorved de begge blev mere forbausede; dog sif han saa meget Mod, at han sagde: Er her da intet Sted, hvor jeg kan skjule mig? O nei! svarede hun, uden at De kunde ligge i den nederste Skuffe af denne Dragkiste, her staer. Jeg mener Jo, svarede han. Derpaa drog de Skuffen ud, i hvilken han lagde sig, og strax stod hun Skuffen ind med ham. Efterat han saaledes var skjult, tilligemed sine Kleder, gik hun fruendig til Døren, og lukte op. Men saa snart Verten var kommen ind, begyndte han at oversfalde Isabellam med saadaune Skieldsbord, at hun begyndte at græde, men dog kun med Næsen, og hgn sagde: han fornemt nok, hvad for et Dyr hun var, han vilde snart stille sig af med saadan en Huusqvinde. Langere tillod Tiden ham ikke at bie, hvorfor han gik ud, og slog Døren i efter sig. Hun lod, som hun ikke strax vorde lukke Niklas ud, hvorfor han blev liggende, dog med stor Patience; thi han meente, at han allene skulde have bleven Mand i Huset den Nat.

Men i det samme slog Klokk'en halv Ellevi; Strax piklede Monsieur Christian meget sagelig paa. Isabella løb til, og lukte ganske stille op, bad ham og, da han gik ind, at han skulde tale ganske lidet og sagte. Han bejaerde det med et meget ejerligt Rys. Niklas, som laae i Dragkisten, var

var nær bristen af Forbittrelse; dog vorde han ikke
 knye, at ikke hans Fængsel skulle blive robt, og
 siden spargeres i Staden. Imidlertid talte den
 gode Christian 200 Rigsdaler op. Hun tog imod
 Pengene, og bad ham at klæde sig af, mens hun
 glemte hem, hvilket han og efterkom. Men da
 han stod i sit bedste Haab, kom Verten, og slog
 Alterm paa Døren. Isabella sagde strax med stor
 Bedrovelse: Hvem er nu elendigere, end jeg? Min
 Mand er borte, jeg er fattig, og der bliver
 fundet en Mand hos mig om Middelalderen; hvad skal
 jeg nu ansonge? Ol jeg vilde onfæ, at jeg aldrig
 havde seet Hamborg, saa havde denne Bedrovelse
 ikke truffet mig. Christian trostede hende, og
 spurgte strax: om der var intet Sted, hvor han
 kunde skjule sig? Her er alt intet Sted, svarede
 hun, uden at De kan ligge i en af Skufferne i
 denne Dragkiste. Lad mig forsøge det, sagde han.
 Derpaa drog hun den anden Skusse ud, i hvilken
 han lagde sig, og tog sine Klæder med i den. Det
 gaaer an, sagde han. Derpaa skied hun Skussen
 ind, gik strax til Døren, og lukte op. Hvad
 Verten ikke havde fiedlet for, saa fiedlede han nu,
 og saade til Isabella: Nu mærker jeg nok, at du
 er en Canallie, thi du har Mandfolk hos dig, hvor
 de end ere. Han lod, som han sogte allevegne.
 Nu! nu! sagde han i sin forstilte Brede, du skal
 ikke

Alle giore mig der længere, end til i Morgen, da
du strax kan være dig om et andet Logemente. Men
da han mærkede, her var ikke lang Tid, forlod
han hende, og gik bort.

Næppe var han udgangen, da Klokken slog tre
Qvarter. Strax hørte man Christoffer i Gor-
stuen at rsre ved Baaset paa Doren; thi han vilde
ikke banke, at det ikke skulde høres. Isabella for-
sommrede sig ikke, lukte strax op, og med et Vinke
forbod ham at tale, hvilket han og med et Vinke
visagde at efterkomme. Derpaa tegnede hun med
Fingeren paa Bordet om Pengene; han vilde og
strax sælle op, men hun tog gierne imod dem
utalte, og slengte dem i Sengen. Derefter ilede
hun hen til ham, som og strax gav hende et meger
forslebt Kys. Men hun lod, som hun var hen-
rykt; dog hviskede hun disse saa Ord: O Monsieur
Christoffer! hvor skæckelig forlader De mig dog
med Kjerlighed; thi De driver mig til en stor Synd
imod Gud og min Mand. Alt dette var Vand
paa Christoffers Molle, og en Puster til at op-
puste hans Kjerligheds Tid desmere med. Men
da han begyndte at bruge for megen Frihed, bad
hun ham at klede sig af, saa de snart kunde komme
til Sengs. Saal snart havde hun ikke udtaa Or-
dene, for han begyndte at afføre sig sine Kleder.
Berten, som passede vel paa sin Post, begyndte

da strax at bænke paa Døren. Hvorover Isabella
 (sor Gædvane) lod, som hun blev forførder saa
 at hun blev staende, ligere en Styrte end et Mens-
 neke, og Klobmanden blev saa forbiser, at han
 ikke kunde tale et Ord. Men hun kom forst til sig,
 og sagde: Nu du forst min Ulykke kommen, det er
 vist nok min Vært, som bænk'r, og finder han
 Dem hos mig, som ikke andet kan være, saa gaaer
 det vist ikke af uden min Fordervelse og Bangere.
 Han spurgte: Er her da intet Sted, at jeg kan
 staae mig, imens han er herinde? Hun svarede:
 Aa! De seer vel, hvad Skum her er, uden saa er,
 at De kunde ligge i den irædie Skusse af denne
 Dragkiste; de andre ere tilpakkede med Kleeder.
 Christoffer tog med Gæde derimod, og lagde sig
 strax illigemed sine Kleeder i Skussen. Isabella
 stod i Hast Skussen til, og glædede sig i Hjertet,
 at hun havde faaet disse Fugle i saa bequemt et
 Huur; gik saa til Døren, og luktte op for Været.
 Men nu begyndte han forst for Alvor at tordne
 med Skieldssord, ja, opdagde hende strax Huus
 og Logemente, og lagde dertil: Denne Dragkiste
 skal I aldri faae noget af, hverken af det, der er
 i den, eller af Dragkisten i sig selv. I Morgen
 vil jeg sælge den, og tage Døret til mig, som er i
 den, indtil Eders Mand kommer hjem. Giv strax
 hid Moglen. Nu var der ikkun en Nøgel til den
 overste

Sverste Skuffe, og naar man lykte den, saa gik alle de andre i Laase. Hun bad ydmygst, at hun maatte beholde den, ikke af anden Aarsag, end at hun kunde undgaae al Misstanke hos dem, som laae deri. Men het hjalp ingen Bon, hun maatte levere ham Noglen. Derpaa lukte han strap Dragkisten, og gik bort.

Efter hans Bortgang gik hun vel en Lime over Gulvet, og klagede sig meget ynkliggen. Hvorpaa den, som sidst var kommen i Fælden, og meente, at han var eene Fugl i dette Buur, sagde: Kjøb endelig Dragkisten selv af ham, og giv ham for den, hvad han begjerer, jeg vil betale det. Hun lovede Ja. Derpaa gik hun ud, som om hun vilde tale med Snedkeren derom; men efter fore Eds Forlob kom hun igjen, og berettede, at han ikke vilde sælge hende den. Derpaa gik hun til Sengs, og takkede Gud, som havde bevaret hende, at hun ikke var blevet bidt af disse tre Hunde, som saa hæftig angastede hende.

Om Morgenens ganste tidlig kom Berien med fire stærke Karle, og lod Dragkisten strap bære paa Borsen. Da den havde staet der lidet, kom der en Kjøbmand, og spurgte, om denne Dragkiste skulde sælges? Snedkeren svarede Ja. Hvad skal den da koste? spurte Kjøbmanden. Sex hundrede Rigsdaler, svarede Snedkeren. Kjøbs-

manden tænkte, at han ikke var klog, eg sagde derfor: saadan en Dragkiste kan man jo koble for ti Rigsdaler, og I begierer saa meget? Ja, min Herre! svarede Snedkeren, I veed ikke, hvad der er i den. Der ligger sandelig Mennesker i fulde Corpus i hver af de tre Rumme. Lad mig da see, sagde Kisbmanden. Derpaa lukte Snedkeren op, og drog den nederste Skuffe ud. Her begyndte Miklas at lige frem. Men saa snart Kisbmanden saae ham, kiendte han strax, hvem det var; bad derfor Snedkeren, at han skulle lukke til, (maaske han vilde ikke, at Manden skulle besicremen for dem alle, som stode der), og sagde: Belan! jeg giver Eder 600 Rigsdaler for den; og strax lod han ham Pengene tælle, og Dragkisten bære hem. Hvorledes han siden stildtes ved de skulde Billeder, veed jeg ikke; men det veed jeg, at der vare de, som vilde sige, at disse tre forelskede Brodre maatte betale Raugten. Snedkeren gik glad hem, fortalte Isabella den ganske Sag, og var vel fornøjet med sin Gevinst. Isabella paa hendes Side var ikke misfornøjet, saavel fordi hun var blevet frelst, som for den anseelige Sum Penge, hun havde bekommet.

Isabellæ lykkelige Kjøbmandskab, samt
Andreas Hjemkomst og grusomme
Gierning mod hende.

Isabella anvendte disse Venge saa vel, at hun inden tre Aar begyndte at fore et stort Kjøbmandskab, saasom hun deri var meget vel erfaren; og, fort at fortælle, hun blev inden de syv Aars Udgang, som hendes Mand var illadt at blive borte udi, snart en af de Rigeste, der vare i Hamborg. Nu var Tiden ude for Andreas, som og ikke blev borte over den foresatte Tid, men kom lykkelig og vel tilbage paa Rheden. Han lod sig strax sætte i Land, og gik op for at søge Snedkeren. Men de vare døde, som der havde boet, og de, der vare komne efter, vidste intet af Isabella at sige. Andreas gik nu i Tunker ned ad den første Gade, han faldt paa, og da han kom noget ind i Gaden, saae han et Fruentimmer staende i Doren paa en stor grundmuret Gaard, og strax ved Doren var en stor Kramboe, til hvilken Andreas gik. Men saa snart hun saae ham, kændte hun ham, sprang udaf Doren, tog ham i Faavn, og kyste ham, sigende: Den Gud, som har skabt Himmel og Jord, og opholder alle Ting ved sin Magt, hans Navn være lovet i al Evighed, at han saa vel har ledsgaget dig, og samlet os igjen med Glæde, som skildres ad med Bedrovelse. Kom nu ind, min

Allerkjæreste! og se; hvor Herren har væsnet mig siden din Vorretse. Andreas blev snart stum af Glæde, dog sål han disse Ord udtaal: Allerkjæreste Isabella! er det muligt, at Gud og Lykken har gjort saa vel imod os siden min Vorretse? Ja, min Engel! sagde Isabella. Hun tog ham ved Haanden, ledte ham ind, og sagde: Kom og see, hvilke store Ting Gud har gjort imod os.

Men da Andreas gik, og med Forundring besaae alting, hvor prægtigt og kostbart det var, faldt han i den Grille, at hun aldrig ret var kommen til saa stor en Overflod ghed af Midler, men maatte uden Lovol paa en uerlig Maade have forhvervet sig dem. Satan forsommede og ikke at oppuste disse Gnister, indtil han sål dem ganste i Brand; bragte det og saa vidt med Andreas, at han sagde ved sig selv: Har jeg kjæbt dig saa dyre, lidt saa meget Onde for dig, reist saa vidt omkring, og sat mit Liv i Bove, for at faae dig nogensledes i god Stand, og du skulde saa spille under Dække med mig i min Gravørelse? Nu, du skal betale det med dit Liv. Han besluttede ved sig selv, at han vilde tage hende ud med sig til sit Skib, og naare de kom ved Toldboden, vilde han dræbe hende, og siden gaae bort igjen med Skibet. Han gav strax hemmelig Ordre til en af Skibsfolkene, som var hos ham, at, saa snart de saae, han gav Tegn fra

fra sig paa Lænder, skulle de strax hidse Anker, og
 holde alting bered, for at gaae til Sejls, naar han
 kom. Som sagt, saa gjort. Karlen, som var
 hos ham, forrettede alting troelig, og kom riibage
 igjen. Da Andreas havde seet den utroelige Rig-
 dom og Formue, som Isabella havde samlet, sagde
 han af et false Hjerte: Nu, min Engel! jeg har
 seet hvad du har erhvervet i min Fraværelse; nu
 skal du og komme ud med mig, og see, hvad jeg
 har fortient, mens jeg har været borte. Ja gjerne,
 Hjertemand! sagde hun, og gik strax hen, for at
 klæde sig paa. Da hun nu var paaklaedt, gik de
 med hverandre ud til Toldboen, (her maae mine
 Læsere ikke studse over, at jeg fremfører en ynklig
 og ubefindig Gjerning,) og da de kom der, gav
 han strax Tegn fra sig ved et Pistolskud, som han
 havde besalet, at Skibskarlen skulde bringe med;
 og strax begyndte de at læfte Anker. Derpaa vendte
 Andreas sig til Isabella, og sagde: Du Canalliel
 er det at sonne min Oprigtighed, som har kjøbt dig
 saa dyre? Hvad jeg har fortient, har jeg erhver-
 vet med Fare og Arbejde; men det du har samlet,
 har du fortient med dit lærerdige Legeme. Han
 drog sin Kniv ud, og stak til hende, at hun faldt
 som død til Jorden.

Andreas reiser fra Hamborg, og bliver fangen til Algier. Isabella vil opsoge Andream.

Da Andreas havde forrebet denne unkelige og fast uhørlige Gjerning, sprang han i Baaden, og mere fisi end roede til Skibet, som da allerede var færdig at hidse Seil, hvilket han og strax befalede at skulle stee. Han sejlede nu bort med god Bind, og agtede aldrig mere at komme til Hamborg. Men denne grusomme Gjerning vilde Gud ikke lade gaae ustraffet bort. Thi endskjont han sejlede med god Bind, saa havde han dog Guds Hevn i Hætene paa sig, og før han vidste deraf, kom en Algerisk Raper, og lagde om Borde med ham, tog baade Skib og Gods, og gjorde alle Folk til Slaver.

I midlertid derte vederfaredes Andream, gif des anderledes til i Hamborg. Isabella, efterat hun havde ligget noget paa Ryggen, kom til sig selv igjen. Thi hendes Snoreliv, som var ganske stiv af Hvalsfinder, havde saaledes beskjært hende, at hun ikke i ringeste Maade var bleven beskadiget. Hun stod dersor op, og raabte med høj Rost paa Andream, som endnu ikke havde opnaaet Skibet. Men al hendes Moje var forgjæves, hvorfor hun gifte grædendes hjem, og resloverede, at lade selge alt det hun ejede, hvilket hun og iværksatte. Da alle hendes Midler varre gjorte i Penge, og efterat hun

hun havde afbetalte de Kjøbmænd, som havde overleveret Andream Skib og Gods; saa lod hun sig gjøre Mandsklæder, hvilke hun iforte sig, og fragtede strax et Skib, i de Tanker, at opsoge hendes Mand, hvor han end var at finde i Verden, for at overbevise ham, at hun imod al hans Mistanke var uskyldig. Hun begav sig nu til Soes Men, o bedrøveligt! saa retmæssig hendes Reise var, saa ulykkelig blev den; thi det varede ikke længe, forend hun, som Andreas, blev optagen af en Algierisk Roper, og alt, hvad der kunde røre sig, kom under Slaverie.

Isabella forceres til Bassen, og finder Andream blandt Slaverne.

Da Slaverne blev igjennemseete, blev Isabella som nu lod sig kalde Johannes, anset for en ung Dreng, og, formodedelst hendes deilige Skabning og vndige Stikkelse, forceret til den regerende Basse i Algier som en stor Præsent. Saa snart de vare komne til Lands, sic Bassen saa stor Besagelighed til hende, at han strax gjorde hende til sin egen Ejener; i hvilken Ejendom hun vidste saa vel at stikke sig, at Bassen fattede jo større og større Kjærlighed til hende. Hun, som tilforn var Sproget mægtig, havde og berhos en sund Fornuft, hvilken hun saaledes brugte, at hun kunde forrette alle Bassens Sager saa vel, som nogen af alle

alle hans Fuldmægtige, han nogensinde havde have; thi hvor noget vigtigt skulde forrettes, og Bassen ikke selv vilde derhen, saa skulde Johannes forrette det, saa at hun midt i hendes Slaverie var dog fri.

Nu hendte det sig, at Johannes en Morgen stod ganske tidlig op. Deels for at fordrike Tiden, Deels for at see, om han ikke kunde finde noget beslejligt Sted, at sidde og begræde sin Jammer paa. Men da han kom i Haugen, fandt han mere, end han havde tænkt; thi Slaverne vare ikke endnu satte i Arbejde, hvorover een laae her i en Allee, een der i en anden. Johannes sogte alt efter et beslejligt Sted, hvor han kunde beklage sin Elendighed. Men da der var et Sted nær hos, som ganske var besat med Træer gik Johannes derhen, og hørte et jammerlige Klagemaal; og da den Klagende var noget langt borte, kunde der ikke forstaaes mere, end de tre sidste Ord: Isabella! Isabella! Isabella! Røsten syntes Johannes nok, at han kende; men den var nu saa forvendt, at han ikke kunde vide, hvo det var: hvorover han nærmede sig til Stedet, for at vilde vide, hvo der nævnede dette Navn. Men, ak! hvad seer han? Andreas i Slaveklæder. Ved dette Syn havde Johannes nær falder til Jorden; dog blev han ligesom opvalt ved et Horn, som Slavefogden blæste

bleste udi, for at kalde Slaverne til Arbeide. Efter denne Vibe maatte Andreas dandse fort. Johannes fulgte efter, indtil de kom til Fogeden, hvilken han strax tog over til en Side, stak ham et Par Dukater i Næven, og bad, at han ikke vilde være for strang ved den Slave, som nu kom gaaendes for ham. Fogeden, som vidste, i hvad Gunst Johannes var hos Bassen, og tænkte, at han vel og engang skulde blive Guldmaegtig efter den Nuvarendes Afgang, til sagde det troelig, og holdt det oprigtig. Men Johannes forbed, at han ikke skulde sige Slaven det, paa det han ikke skulde hænge ham for meget paa, thi han var nær i Støge med ham. Alt dette forsikrede Slavefogeden, som derpaa forlod Johannem. Andreas blev strax sat til, at se efter de andre Slaver i Fogedens Fraværelse, om hver forrettede sit Arbeide: og han rakkede Gud hos sig selv for denne store Lindring, men kunde ikke begribe, hvorfra den saa hastig var kommen. Johannes gik baade glad og bedrovet tilbage; glad, fordi Andreas var funden; bedrovet, fordi de begge var saa got som i et Slavertie, saa at han ikke kunde komme til at bevise sin Uskyldighed for Andreas, saa snart som han gjerne vilde.

Imidlertid døde den regjerende Basses Guldmaegtig, i hvis Sted han strax satte Johannem. Havde

Havde Andreas det ikke got for, saa fik han nu; thi Fogeden selv begyndte at øre ham som sin Overmand, saa han aldrig gjorde en Times Arbejde med de andre Slaver. Johannes vidste saa vel at stikke sig i sit nye Embede, at ikke allene Bassen selv, men endog alle Høje og Lave, elskede ham inderlig, og især den gemene Mand; mod hvilke han saaledes vidste at forholde sig, at han ret stjal deres Hjerter bort, saa det kom saa vidt, at alle ønskede, de engang maatte faae Johannem til Bassen, hvilket og fædede.

Johannes bliver Bassen, og befrier
Andream fra Jøden.

Mogen Tid derefter døde Bassen, og da Valsget stod hos Indbyggerne selv, gik den største Deel af deres Vota paa Johannem, som de vist nok meente, var af deres Religion, efterdi de havde hørt, at han var fød i Constantiinopel. Derpaa sendte de deres Vota til Sultanen af Babylon, som strax confirmerede Johannem til at være Bassen. Nu lod Johannes ret see sin Fromhed. Han haandhævede Retfærdighed, hjalp de Fattige, ommaikkedes vel med de Rige, og magte det saa, at Alleier paa den Tid begyndte at certere med Christenheden i Det og Retfærdighed. De Haad-

naf-

nakede blevne straffede; de Undertrykte oprejste,
og de Gode fandt Maade hos Johannem.

Saa snart var Johannes ikke kommen til Res-
gjeringen, forend han jo udvalgte Andream til sin
egen Slave; og nu begyndte Andreas forst at for-
nemme nogen Roelighed i sit Sind. Men da
ingen Glæde er uden Sorg, saa var og denne
Roelighed ikke uden Uro. Thi det hændte sig en
Dag, da Andreas skulde gaae i Bassens Forret-
ning nogensteds hen, at den Isde modte ham, af
hvilken han havde faaet det Pund Guld til Laans
i Constantinopel, som og strap hændte ham, og
sagde derfor: Dersom jeg seer ret til Monsieur,
da er I vist den Person, som jeg for tolv Aar
siden laante et Pund Guld i Constantinopel, hvil-
ket I tilsagde at vilde vederlegge med et Pund
levende Christen. Menneskehod inden syv Aar;
men endnu er Gjelden ikke afberalt. Andreas blev
ganske forbauset, dog sagde han: Min Herre!
I seer nok, at jeg nu ikke er i den Ellstand, at jeg
kan betale det. Men vil Gud hjelpe mig engang
af mit Slaverie, saa skal jeg strap indsinde mig
med fornojelig Betaling. Gant jau! sagde Joden
nei, Monsieur! da har I kun siden Forstand paa
vore Love. I skal betale mig nu, om I end skulde
fjære det af Eders Legeme. Hvorpaas Andreas
svarede: Nu vel! saa gjør, hvad Eder selv lustet.

Jøden anklæede strax Andream for Bassen, og
 sagde: Naadigste Herre! denne Slave har jeg for
 tolv Aar siden laant et Pund Guld, med de Bis-
 kaar at han inden syvaar skulde give mig ligesaa
 meget levende Christen-Menneskeljod igjen. Men
 jeg har siden den Eid ikke seet ham, forend jeg nu
 finder ham her; jeg beder derfor, at han maae
 dommes til at betale sin Gjeld. Bassen tilspurgte
 strax Andream: om han tilstod Gjelden? Ja soa-
 rede Andreas, men da jeg nu er i Slavestanden,
 haaber jeg, at min naadigste Herre vil give mig
 Dilution, indtil jeg engang kan blive entlediget af
 mit Fængsel. Bassen spurgte videre: hvortil han
 brugte dette Guld? Andreas svarede: Til mit
 Kjøbmandskab. Dog sagde han dette ikke uden
 Foranbring, hvilket Bassen vel mærkede, som der-
 tor strax svarede: Du lyver; sig mig strax, hvors
 til du brugte dette Guld. Her maatte Andreas
 strax bekjende, at han havde kjøbt et Fruentimmer
 for saa meget Guld, som hun kunde opveje, og til
 dette Kob fattedes ham ovenbemeldte Guld, som
 han havde laant af Jøden. Da maae du vist
 have elsket samme Fruentimmer højt, sagde Bassen
 estersom du har kjøbt hende saa dyre. Ja, naa-
 digste Herre! svarede Andreas, jeg vilde heller
 have mistet mit Liv end hende. Hvor er hun da
 nu? spurgte Bassen. Hun er bød, svarede An-
 dreas

dreas med et ganste dybt Sul. Nu vilde Bassen
 ikke videre adspørge ham, at ikke de Omstaaende
 maaske skulde formærke nogen Forandring paa
 ham, som de lettelig havde kundet, dersom de noje
 havde givet Agt paa ham. Thi baade Kierlighed
 og Medynt, Bedrovelse og Glaede, sorte en tem-
 melig stor Strid i Bassen. Han befalede derpaa
 strax, saavel for at strække Andream, og at redde
 ham fra Gjelden, som for at fornøje Joden, at
 man skulde hente en Ragekniv, og strax klæde
 Andream af, hvilket ogsaa uden Ophold blev
 efterkommet. Bassen tog Ragekniven, overleves
 rede den til Joden, og sagde: See, der har du
 Kniven, skjær nu et Vand Kjød af ham, paa
 hvilket Sted du lyster; men skjærer du saa meget
 som et Gran enten over eller under i første Snit,
 saa skal du døe, om du end havde hundrede Live.
 Joden blev ganske forstrækket over disse Ord, og
 sagde: Maadigste Herrel det er mig umueligt at
 ramme; men om jeg maae blive fri for Snittet,
 vil jeg gjerne eftergive Gjelden. Nu vel! svarede
 Bassen, eller den forklaerdte Isabella, saa gaae,
 og lad dig noje med det, du har.

Bassen giver sig tilkiende for Andreas, og
 faaer Tilladelse af Sultanen, at reise
 hjem med sin Mand.

Efter Jodens Bortgang begyndte Bassen paa
 nye at friste Andream, som nu var kommen noget

til sig selv lojen; thi han var næsten død af Fryge, da han hørte, at Joden maatte støre Kjødet af ham. Han sagde til ham: Det har sig aldrig saa om denne Sag, som du fortæller; sig mig den rene Sandhed, dig skal visselig intet Onde vedres fares. Derpaa begyndte Andreas med Graad at fortælle alle Ting, baade det ene og det andet, saaledes som det var passeret, og lagde deriil: Jeg troer sandelig, at alt det Onde, som nu rammede mig, er allene for hendes skyld. Hvorfor lod du da Misranke saaledes faae Magt over din Kjærlighed? spurgte Bassen. Al! svarede Andreas. Det var allene Djævelens Tilsynsdelse, som fortrod paa, at der var saa stor Kjærlighed imellem os. Her vor det ikke langt fra, at Bassen jo havde taget Massen af, og givet sig tilkjende. Thi Hjerret var snart blevet til en Bældekilde, som med stor Vandflod vilde bryde ud igennem hans Hane. Dog holdt han sig, og sagde til Ejeneren, som stod hos dem: Gaae hen, og giv denne noget at æde og drikke, indtil jeg kommer igjen. Deraa paa gik han bort.

Nu havde Bassen alt længe tilsorn tænkt paa, at han vilde aabenbare sig for Andream, hvorfor han havde lader sig sye Fruentimmerkjæder, som han havde i Beredskab; og da han nu havde øfverteet, om altting var, som det burde, gik han igien

Igien ind til Andream, og spurgte: om han kunde
 kjende sin Isabella, om han saae hende? Ja,
 meget vel, svarede Andreas; thi hendes Contrafei
 staer saa indpræntet i mit Hjerte, at det aldrig
 gaaer ud deraf, forend Døden udlukker det.
 Nu maatte Bassen kynne sig ind i sit Kammer;
 thi hans Hjerte tillod ham ikke længere, at høre
 paa Andream uden Graad. Han klædte sig om,
 og kom hastig tilbage, ikke som Bassa, men som
 Isabella. Da Andreas saae hende, sprang han
 strax op, faldt paa Knece for hende, og sagde:
 O min himmelgivne Isabella! er det dig, eller din
 Aand, som er kommen, for at føge Hævn over
 mig for min ubetænksomme Gjerning? Belan!
 sag Hævn, jeg vil gjerne side Straffen, naar jeg
 kun kan forsonen den Synd, jeg har begaaret mod
 dig. Men Isabella tog ham strax op, kyste ham,
 og sagde grædendes: Nu har jeg faaet al den
 Hævn, jeg har forlanger, som var, at overbevise
 dig om min Uskyldighed. Lad nu aldrig saadanne
 tanker faae Indgang hos dig mere. Nej, sværde
 Andreas, det skal aldrig skee; thi jeg har no
 seet saa mange Prover af din Erbarhed, at, om
 Satan vilde friste mig, jeg dog let kunde overbes
 vises anderledes i mit Sind. Herpaa tog Isabella
 ham ved Haanden, førte ham ind i sit Cabinet,
 og estersom der var hendes egen Slave, gav hun
 ham

ham strax los, og lod ham flæde i prægtige Klæder.

Dette blev strax bekendt over ganske Algier, hvorover der skete et stort Tilsøb; thi de vilde alle se deres Bassa, som nu var blevet til Isabella: og da de saae hende, falde de alle i storste Forundring over hendes Dejlichkeit, og ønskede hende tusindfold Lykke. Derefter blev det tilkiendegivet for Sultanen, som og strax skrev tilbaage, at de uden ringeste Forhindring skulde lade Isabella og hendes Mand fare. Sultanen tillod hende ikke allene, at tage med sig hvad hun havde men sendte hende endog en stor Foræring for hendes Troestab, saavel i hendes Ejendomme, som i hendes Egrestab. Alle Fornemme og andre Indo byggere i Algier sendte dem Foræninger, hver estet sin Formue, saa at deres Midler blev meget store, som de bragte med sig til Hamborg; hvor Andreas og Isabella siden levede i mange Aar i ejerlig Velstand, og døde vel ved Alder, og er deres Afskom der endnu paa denne Dag.

